

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE RANILUG ZA GODINU 2021

Priština, jun 2022

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1	Revizorsko Mišljenje.....	3
2	Nalazi i preporuke	5
3	Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta	11
4	Napredak u sprovođenju preporuka	13
	Dodatak I: Pismo potvrde	16
	Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja.....	17

1 Revizorsko Mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Opštine Ranilug za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

1. Ne-modifikovano mišljenje u finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Ranilug, koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završila 31. decembra 2021.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji Opštine Ranilug, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Ministarstva/Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanog u sekciju Osnova za Zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Opštine Ranilug bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa definisanim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva koje se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih izvora.

Osnova za zaključak

Tokom našeg angažovanja utvrdili smo da Opština nije postupila u skladu sa ovlašćenjima kao:

A1 Tokom 2021. godine, Opština je angažovala 14 službenika za posebne službe, za ove angažmane Opština je razvila procedure zapošljavanja, ali nije sprovela procedure nabavki kako je propisano zakonom o javnim službenicima.

¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru

² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju.

Za više pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Ministarstva/Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa/upravljačkih za godišnje finansijske izveštaje

Predsednik Opštine Ranilug odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine Ranilug odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment Opštine Ranilug je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa Opštine Ranilug u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Ranilug sa definisanim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja su primenljiva u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, koja se odnose na subjekat revizije.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Ranilug.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo područja za potencijalna poboljšanja, uključujući unutrašnju kontrolu, koja su predstavljena u nastavku za vaš pregled u obliku nalaza i preporuka.

Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskom izveštavanjem i usklađenosti sa vlastima u vezi sa upravljanjem fondova javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa sedam preporuka, od kojih su dve nove preporuke, četiri su ponovljene i jedna delimično sprovedena. Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihove primene, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje A1 – Obavezivanje ugovora za specifične usluge ne putem nabavke

Nalaz Član 84. Zakona o Javnim Službenicima br. 06/L-114 navodi da - Posebni sporazumi o službi, sačinjavaju u skladu sa relevantnim zakonodavstvom za javne nabavke. Prema stavu 4 izmenih pravila RKJN za nabavku posebnih usluga (konsultant/individualni ugovarači) ova pravila se primenjuju samo na nabavku posebnih usluga koje se ne mogu obezbediti kroz procedure regrutacije.

Tokom 2021. godine, Opština je angažovala 14 službenika za posebne službe, za ove angažmane Opština je razvila procedure zapošljavanja, ali nije sprovedla procedure nabavki kako je propisano zakonom o javnim službenicima.

Ovo se desilo kao rezultat loše kontrole, da bi ove usluge bile odabrane kroz procedure nabavke.

Uticaj Zaobilaženje postupaka nabavki u vezi sa pokrivanjem radnih mesta za posebne službe, pored nepoštovanja zakonskih procedura takođe povećava i rizik od angažovanja neadekvatnih lica za određena radna mesta i zadatke, što se može odraziti na njihov ucinak u radu.

Preporuka A1 Predsednik treba da obezbedi da se poštuju sve procedure i koraci nabavke u angažovanju pojedinačnih ugovorača za određene usluge.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.2 Druga pitanja finansijskog upravljanja i o usaglašenosti

2.2.1 Interne kontrole u Finansijskom izveštavanju

Slede pitanja koja se odnose na prezentaciju podataka i pripremu u Finansijskim Izveštajima.

Pitanje A2 – Slabosti u opripremi Godišnjih Izveštaja

Nalaz Prema Uredbi MF br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetske organizacije, utvrđuje se način pripreme GFI koja je u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima javnog sektora za finansijsko izveštavanje u gotovinskom računovodstvu.

Tokom revidiranja GFI primetismo slabosti kao sledeće:

- U belešku 11, navedeni grantovi donatora su prikazani u iznosu od 20,700€, dok bi trebalo da budu nula; i
- U belešku 13, isplate od trećih lica su prikazane u iznosu od 9,999€, dok bi trebalo da budu nula.

Uticaj Netačno i nepotpuno predstavljanje finansijskih i nefinansijskih informacija u GFI je uticalo na netačnost podataka i umanjilo njihov stepen pouzdanosti.

Preporuka A2 Predsednik treba da poveća kontrole tokom pripreme GFI, tako da GFI za 2022. godinu ne sadrže računovodstvene i administrativne greške. Izjava izdata od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika treba da bude potpisana samo nakon što se obezbedi da GFI predstavljaju potpune i tačne podatke.

Odgovor rukovodstva (slažu se)**2.2.2 Prihodi**

Prihodi koji su realizovani od strane Opštine Ranilug u 2021 godini bili su u iznosu od 89,182€. Oni se tiču od prihoda od poreza na imovinu, prihoda od građevinskih dozvola, administrativnih taksi, prihoda od poslovnih aktivnosti

Pitanje B1 – Ne verifikacija trenutnog stanja imovine

- Nalaz** Prema članu 15.2 Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu propisano je da se inspeksijske aktivnosti vrše svake godine kod najmanje 20% svih objekata unutar teritorije opštine.
- Opština je u 2021. godini, od 1,297 registrovanih imovina, uspela da vrši proveru samo 40 objekata, ili 3% nepokretnih imovina.
- Do toga je došlo jer je u jedinici za porez na imovinu zaposlen samo jedan službenik, koji je zbog obima posla, nije bio u mogućnosti da ispuni ovaj zakonski uslov.
- Uticaj** Mali broj inspekcija u imovinama može rezultirati nepotpunim informacijama o trenutnim oporezivim imovinama, i takođe može uticati na neadekvatne poreska opterećenja.
- Preporuka B1** Predsednik treba razmotriti popunjavanje radnih mesta u ovom odeljenju, i da preduzima sve neophodne mere za izvršenje provere u objektima, u skladu sa zakonskim odredbama.

Odgovor rukovodstva (slažu se)**2.2.3 Kapitalna i ne kapitalna imovina**

Prikazana vrednost u GFI kapitalnih imovina je 8,563,866€, ne-kapitalnih imovina je 102,299€, i zaliha je nulta. Testirali smo 44 uzoraka za supstancijalne testove i usklađenosti u iznosu od 117,246€.

Pitanje B2 – Slabosti u upravljanju imovine

- Nalaz** Prema Uredbi 02/2013 o upravljanju imovine, član 6. tačka 3 imovina ispod 1,000€, treba da bude zapisana u sistemu e-imovina.
- Opština ne koristi program e-imovina za evidentiranje i upravljanje imovinom koja ima vrednost ispod 1,000€, za upis ove imovine opština koristi Excel aplikaciju.
- Opštinski službenici tvrde da imaju tehničke probleme sa funkcionalizacijom ovog softvera, i da MJA/MUP nema ugovor o održavanju ovog sistema.
- Uticaj** Ne korišćenje programa e-imovina za evidentiranje i upravljanje imovinom, odražavaju slabosti u upravljanju imovinom i shodno tome utiče na neispravno prikazivanje vrednosti imovine u GFI.
- Preporuka B2** Predsednik mora da osigurava funkcionalizaciju sistema e-imovine, kao što zahtevaju važeće uredbe na snazi.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.2.4 Potraživanja

Opština je u GFI za 2021. godinu obelodanila potraživanja u iznosu od 493,518€. Ova vrednost se sastoji od poreza na imovinu 254,676€, taksa za obavljanje poslovnih delatnosti 63,942€, prodaja usluga 156,241€ i korišćenje javnih površina 18,659€.

Pitanje B3 – Upravljanje potraživanjima

Nalaz

Prema članu 26. Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, Opština, Ministarstvo finansija i nadležni izvršni organi imaju ovlašćenja i nadležnosti koja su im data ovim poglavljem za naplatu zaostalih poreskih obaveza koje premašuju iznos od deset (10) evra, i član 27. Ako poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti platio porez i kaznu, ako je izrečena, ili zaostale poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, opština donosi poslednje pisano obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od isteka poslednjeg dana za plaćanje duga, kojom zahteva plaćanje ukupnog iznosa zaostalih dugovanja najkasnije deset (10) kalendarskih dana od isteka dana kada se pretpostavlja da je dužnik mogao primiti poslednje obaveštenje.

Opština je za potraživanja od poreza na imovinu, u iznosu od 254,676€, koje su u odnosu na prošlu godinu povećale sa 45,062€, nije preduzela nijednu aktivnost za njihovu naplatu, kako je predviđeno Zakonom o porezu na imovinu.

Prema članu 56. Uredbe o opštinskim taksama, naknadama i novčanim kaznama, između ostalog se propisuje da kao mehanizam za naplatu dugova predviđene i radnje poput: dužniku se dostavlja nalog za uplatu takse uz opomenu da izvršenje, kamata će početi da obračuna od datuma koji je naveden u odluci na naplatu duga; prekid poslovne delatnosti (zatvaranje za tri dana); roba će biti evidentirana i biće preuzeta (zaplena imovine) i prodaja imovine putem javnog nadmetanja. Potraživanja od prodaje usluga (sakupljanje otpada) na kraju 2021. godine su iznosile 156,241€, što je povećanje u odnosu na prošlu godinu za 20,375€. Potraživanja od korišćenja javnih površina su u odnosu na 2020. godinu povećana za 3,717€, kao i potraživanja od obavljanje poslovnih delatnosti su povećana za 9,879€ u odnosu na prošlu godinu.

Opština nije preduzela nijednu aktivnost za naplatu ovih potraživanja, kao što je predviđeno zakonom ili uredbom, pored izlaska inspektora na terenu za pokupljanje poreza za privredu i korišćenje opštinske imovine.

Uticaj

Neprimenjivanje mehanizama koji su utvrđeni zakonom utiče na kontinuirano povećanje ovih potraživanja, i ohrabruje ostale dužnike da ne plaćaju svoje obaveze. Shodno tome, ovo smanjuje opštinske kapacitete za finansiranje svojih potreba iz sopstvenih sredstava.

Preporuka B3

Predsednik treba da detaljno analizira situaciju sa dugovima koje dužnici imaju opštini, da predloži efikasnije mere i takođe da primenjuje sve raspoložive mehanizme da naplatu ovih dugova, ne isključujući ni zakonske mere.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.2.5 Funkcija Unutrašnje Revizije

Opština je osnovala Jedinicu Unutrašnje Revizije (JUR)

Pitanje C1 – Ne funkcionisanje Jedinice za Unutrašnje Revizije u opštini

Nalaz Prema Uredbi VRK – Br. 01/2019 o osnivanju i sprovođenju funkcije unutrašnje revizije u subjektu javnog sektora, član 4. propisuje da opština ima četiri načina za sprovođenje unutrašnje revizije: osnivanje jedinice za revizije u okviru opštine, zajednička jedinica sa drugim subjektima javnog sektora, sporazum sa nekim javnim subjektom sa pružanje usluga revizije ili i ugovaranje jedne profesionalne kompanije.

Opština nije izvršila nijednu internu reviziju tokom 2021. godine, jer je unutrašnji revizor bio na neplaćenom odsustvu do kraja godine, i kao rezultat toga Jedinica Unutrašnje Revizije nije bila funkcionalna. Nakon povratka na poslu, izradio je samo Strateški i Godišnji plan revizije, ali nije uspeo da završi nijedan izveštaj revizije.

Uticaj Ne funkcioniranje Jedinice Unutrašnje Revizije tokom cele godine podrazumeva da Opština nije osigurala jedan nezavisni i objektivni mehanizam, koji služi kao savetnik u pružanju razumnih uverenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola u opštini i nesmetano odvijanje radnih aktivnosti.

Preporuka C1 Predsednik opštine treba da obezbedi da Jedinica za Unutrašnju Reviziju počne da sprovodi revizije prema svom planu.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

Pitanje B4 - Nedostatak Komisije za Reviziju

Nalaz Administrativno uputstvo MF-Br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju Komisije za reviziju u subjektu javnog sektora, član 4.1 Osnivanje Komisije za reviziju: Svaki subjekt javnog sektora koji je osnovao jedinicu za internu reviziju na nivou glavnog organa u skladu sa zakonodavstvom na snazi, osniva Komisiju za reviziju.

Opština još uvek nije osnovala Komisiju za reviziju, iako je u vezi s tim preporuka data i prošle godine. Zbog toga je predloženo da se uspostavi krajem 2021.

Uticaj Nedostatak Komisije za reviziju može uticati na nezavisnost Jedinice za reviziju od intervencija menadžera, kao i na neodgovarajuće sprovođenje preporuka datih od strane JUR-a.

Preporuka B4 Predsednik treba da osnuje i učini funkcionalnom Komisiju za reviziju, koja bi pregledala rezultate unutrašnje revizije i preduzete mere od strane uprave u vezi sa datim preporukama.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo sažetu informaciju o izvoru budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljenih prihoda prema ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano u sledećim tabelama i grafikovima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁴	2021 Rezultat	2020 Rezultat	2019 Rezultat
Izvori fondova	1,552,183	1,775,517	1,588,396	1,961,837	1,682,939
Grant Vlade – Budžet	1,430,358	1,429,951	1,388,493	1,879,797	1,629,933
Finansiranje putem zaduživanja	-	5,444	5,444	16,380	-
Prenete iz prethodne godine ⁵ –	-	215,874	157,777	55,083	44,227
Sopstveni prihodi ⁶	121,825	121,825	36,681	10,576	8,779
Spoljne donacije	-	2,423	-	-	-

Konačni budžet je veći od početnog za 223,334€. Ovo povećanje je rezultat prenetih prihoda iz prethodne godine, finansiranja od zaduživanja i donacija.

U 2021. godini BO potrošila 89% konačnog budžeta u 2021. ili € 1,588,563€, sa poboljšanjem za 7% u poređenju sa 2020. Međutim, izvršenje budžeta ostaje na nezadovoljavajućem nivou, a objašnjenja za trenutno stanje detaljno su navedena u nastavku.

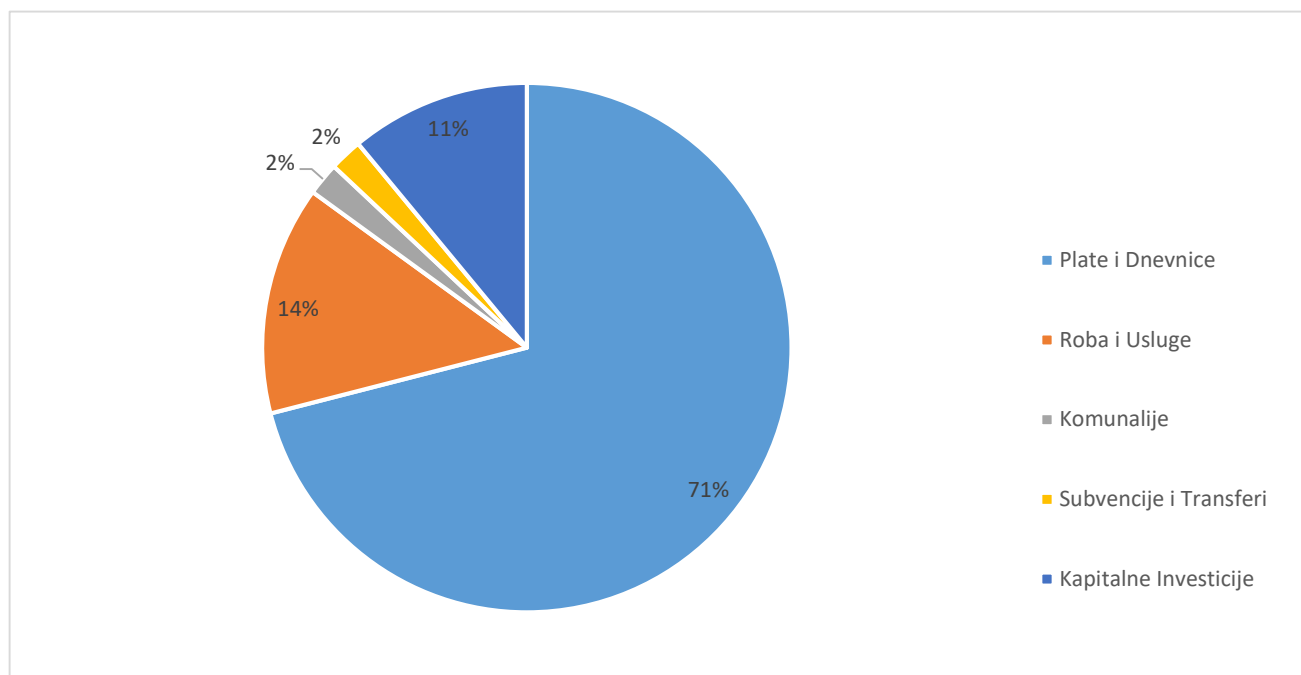
Tabela 2 – Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2021 Rezultat	2020 Rezultat	2019 Rezultat
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	1,552,183	1,775,517	1,588,396	1,961,837	1,682,939
Plate i Dnevnice	1,120,000	1,125,037	1,124,869	1,111,363	1,086,777
Roba i Usluge	215,000	257,235	213,606	217,205	167,009
Komunalije	45,000	65,000	37,151	39,581	35,142
Subvencije i Transferi	40,000	60,000	37,343	295,394	34,938
Kapitalne Investicije	132,183	268,245	175,426	298,294	359,073

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

⁵ Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

⁶ Prijemi koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2021. godinu

- Konačni budžet za kategoriju Plate i dnevnice povećan je za 5,037€. Prvobitno, revidiranjem budžeta je povećan za 40,235€, dok je odlukama smanjen za 35,198 €. Rashodi su bili 100% budžeta;
- Konačni budžet za robe i usluge u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 42,235 €. Ovo povećanje je bilo iz prenetih sopstvenih prihoda 40,000€ i donacija za 2,235€. Rashodi su iznosili 83% budžeta;
- Konačni budžet za komunalije u poređenju sa početnim budžetom je povećan za 20,000€, koji su bili iz prenetih sopstvenih prihoda. Rashodi su iznosili 57% budžeta;
- Konačni budžet za subvencije i transfere u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 20,000€ koji su bili od prenetih sopstvenih prihoda. Rashodi su iznosili 62% budžeta; i
- Konačni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet povećan je za 136,062€. Ovo povećanje je iz prenetih sopstvenih prihoda 135,874€ i donacija za 188€. Rashodi su iznosili 65% budžeta;.

Prihodi ostvareni od 2021. bili su u vrednosti 89,182. Oni se odnose na prihodi od poreza na imovinu, prihodi od taksi poslovnih aktivnosti, prihodi od prodaje usluga i korišćenja javnih prostora, itd.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2021 Prijemi	2020 Prijemi	2019 Prijemi
Poreski prihodi	42,306	42,306	31,642	27,837	26,085
Neporeski prihodi	79,519	79,519	57,540	32,294	62,819

Ukupno	121,825	121,825	89,182	60,131	88,904
---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije Opštine Ranilug za GFI 2021. godine rezultirao je sa 7 glavnih preporuka. Opštine je izradila izradila Akcioni Plan gde se predstavlja način kako će se obratiti date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2021. godinu, sprovedena je 1 preporuka; jedna (1) je delimično, četiri (4) nisu još uvek nisu adresirane i jedna (1) više nije primenljiva, kao što je prikazano na grafikonu 2, ispod. Za detaljniji opis preporuka i kako su one tretirane pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

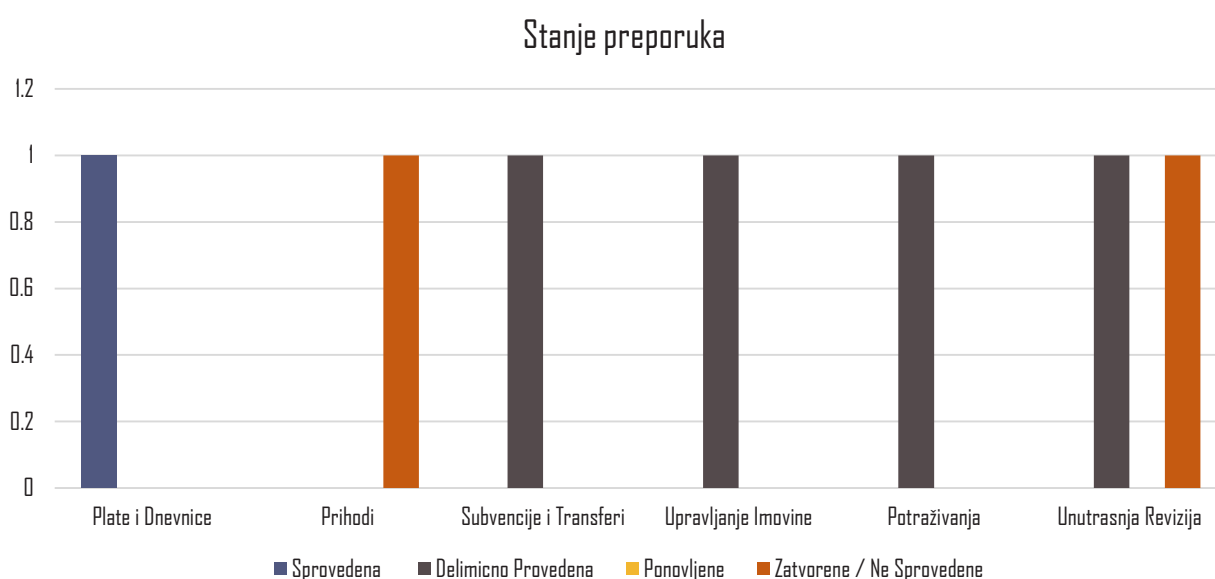

Tabela 3 Rezime preporuka iz prethodne godine i 2021. godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 20XX-1 godine	Preduzete akcije	Status
1	Godišnji Finansijski Izveštaji	Predsednik mora obezbediti da se dostavljanje isplata od strane trećih lica vrši u skladu sa zahtevima uredbe o finansijskom izvještavanju.	Nema takvih slučajeva.	Sproveden
2	Prihodi	Predsednik treba razmotriti popunjavanje radnih mesta u ovom odeljenju, i da preduzima sve neophodne mere za izvršenje provere u objektima, u skladu sa zakonskim odredbama.	Još uvek nije uspeo da uradi proveru u skladu sa zakonskim odredbama.	Sprovođenje nije počelo

3	Subvencije i transferi	Predsednik treba da osigura da se godišnji plan za finansijsku podršku NVO-ima, priprema i dostavlja blagovremeno KP-u, jasnim utvrđivanjem sredstava koja su predviđena za subvencije i oblasti koje će biti podržane od strane opštine.	Iz budžeta za 2021. nije došlo do finansiranja NVO-a.	Nije više primenljiv
4	Imovina	Predsednik treba da obezbedi da izveštaj o popisu imovine uključuje svu imovinu koja je vlasništvo opštine. Takođe mora da obezbedi funkcionisanje sistema E-imovina u skladu sa propisima koji su na snazi, kao i da izradi unutrašnje pravila i procedure u vezi sa imovinom.	Opština je i ove godine prijavila imovinu ispod 1,000€ iz Ekcel registra.	Sprovođenje nije počelo
5	Potraživanja	Predsednik treba da detaljno analizira situaciju sa dugovima koje dužnici imaju opštini, da predloži efikasnije mere i takođe da primenjuje sve raspoložive mehanizme da naplatu ovih dugova, ne isključujući ni zakonske mere.	I ove godine imamo povećanje potraživanja za 45.062€ u odnosu na prošlu godinu. ne postoje radnje za njihovu naplatu kao sto je zakonom definisan.	Sprovođenje nije počelo
6	Unutrašnja Revizija	Predsednik treba da osnuje i učini funkcionalnom Komisiju za reviziju, koja bi pregledala rezultate unutrašnje revizije i preduzete mere od strane uprave u vezi sa datim preporukama.	Komisija za reviziju još nije osnovana.	Sprovođenje nije počelo
7	Unutrašnja Revizija	Predsednik opštine treba da osposobi Jedinicu za unutrašnju reviziju ili da razmotri druge opcije za pružanje revizorskih usluga, kao što je definisano gornje-navedenom Uredbom.	Direktor JUR-a se vratio sa odmora, a osim Strateškog i godišnjeg plana za 2021. godinu nije izvršio nijednu reviziju.	Delimično sprovedena

*Ovaj Izveshtaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slucaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Potpisi:

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Blerim Kabashi, Direktor revizija

Etika Co doo, (Fatmir Mehmeti ovlašćeno lice u ime kompanije)

Dodatak I: Pismo potvrde

Republika Kosovo
Republika e Kosovës
Republic of Kosovo

Opština Ranilug
Komuna e Ranillugut
Municipality of Ranilug

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Ranillugut, për vitin 2021 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Znj. Katarina Ristić Ilić
Kryetare e Komunës së Ranillugut,

Data: 01.qershor.2022, Ranillug.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁷ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁸. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- (odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

⁷ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta

⁸ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali

postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.